

Dinnyés István

Gyál, 7-7A. lelőhely: szkíta településrészlet

A Vecsés – Csepel II. MOL gázvezeték építését megelőző feltárások során Gyál belterületétől D-re, a csatornázott Gyáli-patak déli partján, a patak felé enyhén lejtő, viszonylag mély fekvésű területen, részben műveletlen szántó északi szélénél, a vezetéképítés 6–7 m széles, K-Ny-i irányú munkasávjának 240 m-es szakaszán (1. kép 1.) kerültek elő a telepobjektumok. Géppel távolítottuk el a 25–30 cm vastag szántott és az alatta levő, változóan vastag humuszréteget, az 55–70 cm mélységben jelentkező agyag, agyagos homok altalajig. A sáv keleti részén, a 7A. lelőhelyrész 30 m-es sávjában két gödör, egy gödörészlet és egy árokészlet helyezkedett el (1. kép 2.). Nyugat felé, a mintegy 50 m szünet után következő 160 m-es sávban elszórtan találtuk a 7. lelőhely objektumait: egy árokészletet, három gödröt és egy gödörészletet. (Nagy valószínűséggel nem emberkéz műve az 5., szabálytalan alakú gödör, a 7. objektum pedig egy kisméretű, jelenkori gödöröcske volt.) Dr. Szabó Géza figyelte meg és dokumentálta a 7A. lelőhely feltárásait, mindkét lelőhelyrész feltárását a szerző vezette 1999. október 20–28. között. A leletanyag a nagykőrösi Arany János Múzeum régészeti gyűjteményébe került: 2000.45.1 – 49.7.

7A. lelőhelyrész

1. gödör

Átlag 70 cm mélységben körvonalazott, NyÉNy-KDK tengelyű, szabálytalan hossznegyszög alakú, sötétszürke homokos humuszbetöltésű folt, szürke, sárgásszürke agyagos homok altalajban. Kibontva ferde, egyenetlen oldalú, kissé K felé lejtő, egyenes fenekű gödör. H.: 320 cm; sz.: 194–233 cm; mélység: 36–39 (felszíntől 106–109) cm (1. kép 6.). A gödörfenék bontásakor megjelent a talajvíz. *Leletek:*

1. Magasfülű bögre fültöredéke peremrészlettel (3. kép 2.). Sárgásszürke, finoman iszapolt, korongolt, a töréselfületek közepe fekete. H.: 3,6 cm, a fülcsont átmetszete 2,2 × 1,2 cm.

2. Behajló peremű, nagyobb tál peremtöredéke (3. kép 5.). Sárgásszürke, belül sötétszürke színű, jól iszapolt, homokkal soványított anyagú, kézzel formált, elsimított, matt felületek. A behajló edényfal elvékonyodó, a perem kerekített. H.: 3,5 cm.

3. Nagyobb edény oldaltöredéke. Barna, belül sárga és fekete foltos, jól iszapolt, homokkal és fehér kőzúzállal soványított anyagú, kézzel formált. Alig ívelt profil. H.: 9,9 cm; falvastagság (továbbiakban v.): 1,3–1,5 cm.

4. Edény oldaltöredéke. Sötétszürke, fekete, belül barna színű, homokkal soványított anyagú, kézzel formált. Ívelt profil. H.: 5,6 cm, v.: 0,7–1 cm.

5. Tál(?) fenéktöredéke. Világosbarna és fekete foltos, belül sötétszürke színű, jól iszapolt, homokkal és

Gyál, site 7-7A:

Scythian settlement fragment

István Dinnyés

Rescue excavations were conducted preceding the laying of the Vecsés–Csepel II MOL gas pipe on the southern side of the channelled Gyáli stream, south of the centre of Gyál. Settlement objects were found in the relatively deep territory, which slightly slopes toward the stream, partly at the northern edge of the left-up plough-land, in the E-W directed, 6–7 m broad section 240 m of the pipe (Fig. 1.1). The 25–30 cm thick ploughed layer and the underlying humus of varying thickness were removed by a scraper until the appearance of the clay, clayey sand in the depth of 55–70 cm. Two pits, the fragment of a pit and the fragment of a ditch were discovered in the 30 m long stripe of site unit 7A at the eastern part of the stripe (Fig. 1.2). The 160 m long stripe, which followed the former one in the west after a break of about 50 m, yielded the features of site 7: the fragment of a ditch, three pits and the fragment of a pit. (The irregular pit no. 5 was probably not man-made, while feature 7 was a small pit from the modern times.) Dr. Géza Szabó observed and documented the discolourations of site 7A, while the author conducted the excavations at both site units on 20–28. October, 1999. The find material was taken into inventory in the archaeological collection of the Arany János Museum in Nagykőrös: 2000.45.1–49.7.

Site unit 7A

Pit 1.

It appeared in a depth of approximately 70 cm. It was a dark grey discolouration of an irregular oblong shape with a WNW-ESE axis. The sandy humus filling outlined the pit in the yellowish grey clayey sandy ground. The unearthed pit appeared to have irregular, sloping sides, the flat bottom somewhat sloped eastwards. L: 320 cm; w: 194–233 cm; depth: 36–39 cm (106–109 cm from the surface) (Fig. 1.6) Ground water appeared on the bottom. *Finds:*

1. The handle fragment of a high-handled cup with the fragment of the rim (Fig. 3.2). The wheel-thrown vessel is yellowish grey, black in the middle of the cross-section. The clay was finely levigated. L: 3.6 cm, diameter of the butt of the handle: 2.2 × 1.2 cm.

2. The rim fragment of a larger hand-thrown bowl with inverted rim (Fig. 3.5). It is yellowish grey, dark grey on the inside. The clay was finely levigated and tempered with sand. The surfaces are smoothed and matt. The inverted wall thins, the rim is rounded. L: 3.5 cm.

3. The wall fragment of a larger hand-thrown vessel. It is brown, yellow inside with black spots. The clay was finely levigated and tempered with sand and white stone rubble. The profile is slightly arched. L: 9.9 cm. Wall thickness (th in the followings): 1.3–1.5 cm.

közüzalékkal soványított anyagú, kézzel formált. (3. kép 3.), 2 db. Töréscsücsök közepc sárgásszürkc. H.: 7,2 és 10 cm; v.: 1–1,7 cm.

6. Edény fenéktörédeke (3. kép 4.). Barna és szürke foltos, belül világosbarna színű, homokkal soványított anyagú, kézzel formált. Töréscsücsök fekete, belső felületen világosbarna. H.: 4,9 cm; v.: 0,8–1,4 cm.

7. Edény fenéktörédeke. Sárgásbarna, sötétszürke foltos, homokkal erősen soványított anyagú, kézzel formált, kiszáradva szétomlott.

2. gödörészlet

Az északi sávcsücsökön 66–67 cm mélyen körvonalazott, fekete, homokos humuszbetöltésű, félkör alakú folt szürkésárga agyagos homok altalajban. Kibontva ívelt oldalú, közepben lemélyedő fenekű gödörészlet. Betöltés alsó 10–15 cm-es rétege humuszos agyag. H.: 160 cm; sz.: 91 cm; mélység 37 (felszíntől 103) cm (1. kép 5.). Humuszos betöltésből néhány állatsont és egy apró, őskori oldaltörédek került elő.

3. gödör

KÉK 66° tengelyű, hosszúkás, KÉK-en félkörös, NyDNy-on egyenes záródású, sötétbarna-fekete homokos humuszbetöltésű folt, szürke, agyagos homok altalajban. Kibontva meredek, NyDNy-on lépcsőszerűen tagolt oldalú gödör, szögletes körvonalú, NyDNy-on lemélyedő fenékkal. H.: 234 cm; sz.: 88–107 cm; mélység 50 (felszíntől kb. 120) cm (1. kép 7.). Lelet nélkül.

4. árok

KDK felől NyDNy felé kanyarodó, 73–80 cm mélyen körvonalazott, sötétszürke homokos humuszbetöltésű árokészlet sárga agyag altalajban. Középvonalán 17,7 m hosszú, 190–274 cm (kanyarulatban 290 cm) széles árokészlet KÉK-NyDNy szakaszát fakivétel gödre bolygatta meg. Két, 1-1 m széles, keresztirányú sávját bontottuk ki a NyÉNy-KDK szakasz és a déli feltáráshatár találkozásánál (ÉK-DNy metszet: 1. kép 3.) és a kanyarulat nyugati oldalán (É-D metszet: 1. kép 4.). Kibontott részletei többszörösen tagolt árokfeneket mutatnak, kanyarulatának belső oldalán a tagoltság a nyelési szintben is jelentkezett. Mélység 28–37 (felszíntől 106–110) cm. Lelet nélkül.

7. lelőhelyész

1. árok

Az ÉNy-DK-i irányú (ÉNy 310°), 140–182 cm szélességű ároknak 9,6 m-es részlete ferdén keresztelte a feltárási területet. Teljes szélességű 8 m hosszú szakaszt 1 m-es tanúfal meghagyásával kibontottuk. Változatosan tagolt oldalú és fenekű árok DNy-i oldalában 20–35 cm széles padka húzódtott 15–20 cm mélységben (2-3. metszet: 2. kép 2-3.), majd DK felé megszűnt és a déli feltárásszél közelében az árokfenék kettős ívűvé (1. metszet: 2. kép 1.) alakult. Kibontott mélység É-on 50 (felszíntől 107)

4. The wall fragment of a hand-thrown vessel. It is dark grey and black outside and brown inside. The clay was tempered with sand. The profile is arched. L: 5.6 cm, th: 0.7–1 cm.

5. Two bottom fragments of a hand-thrown larger bowl (?). It is light brown with black spots outside and dark grey inside. The clay was finely levigated and tempered with sand and stone rubble. (Fig. 3.3). It is yellowish grey in the middle of the cross-section. L: 7.2 cm and 10 cm; th: 1–1.7 cm.

6. The bottom fragment of a hand-thrown vessel. It is brown with grey spots outside, light brown inside. The clay was tempered with sand. (Fig. 3.4) It is black in cross-section. L: 4.9 cm; th: 0.8–1.4 cm.

7. The bottom fragment of a hand-thrown vessel. It is yellowish brown with dark grey spots. The clay was strongly tempered with sand. It crumbled after drying.

Pit fragment no. 2.

The semicircular discolouration appeared with a black sandy humic filling in the greyish yellow clayey sand on the northern edge of the stripe in the depth of 66–67 cm. After clearing it appeared to be the fragment of a pit with arched walls and the bottom depressed in the centre. The lower 10–15 cm of the filling was humic clay. L: 160 cm, W: 91 cm, depth 37 cm (103 cm from the surface) (Fig. 1.5). Some animal bones and a small prehistoric wall fragment were found in the humic filling.

Pit no. 3.

It appeared as an elongated discolouration with an axis to ENE 66° ending in a semicircle in ENE and in a straight line in WSW. The dark brown-black sandy humus filling was outlined against the clayey sand. The angular pit had steep walls, which was step-like in WSW, and the bottom deepened in WSW. L: 234 cm; W: 88–107 cm; depth: 50 cm (about 120 cm from the surface) (Fig. 1.7). It did not contain finds.

Ditch no. 4.

The fragment of the ditch started in the ESE and turned toward WSW. It appeared as a dark grey sandy humus discolouration in the yellow ground in the depth of 73–80 cm. It was 17.7 m long along the medial line and 190–274 cm broad (290 cm in the bend). The ENE-WSW section was disturbed by the pit left by a removed tree. We unearthed two 1 m broad crosswise sections at the meeting point of the WNW-ESE section and the southern border of the excavations (NE-SW cross-section: Fig. 1.3) and on the western side of the bend (N-S directed cross-section: Fig. 1.4). The unearthed fragments showed a multiply segmented bottom, while this segmentation appeared already on the scraped surface on the inner side of the bend. Depth: 28–37 cm (106–110 cm from the surface). It did not contain finds.

cm, D-en 43 (felszíntől 108) cm. Fenéig egynemű, fekete homokos humuszbetöltésből lelet nem került elő.

2. gödör

Az 1. ároktól 20 m-rel Ny felé, 67 cm mélyen, sötétszürke szubhumuszban körvonalazott, fekete homokos humuszbetöltésű, Ny-K hossz tengelyű, ívelt trapézszerű körvonalú folt. Kibontva meredek, Ny-on és D-en padkás oldalú, középrészen lemélyedő fenékű gödör. Altalaj szürke, agyagos homok. H.: 188 cm; sz.: 148 cm; mélység 41 (felszíntől 108) cm (2. kép 4.). Betöltésében kisméretű, pirosas tapasztástöredékek, kavics töredék és néhány állatcsont volt.

1. Behúzott peremű, kisebb tál(?) peremtöredéke (3. kép 7.). Barnásszürke színű, fekete foltos, homokkal soványított anyagú, kézzel formált. Elsimított, matt felületek. H.: 3 cm; v.: 0,6-0,7 cm.

2. Behúzott peremű, nagyobb tál töredéke (3. kép 6.). Fekete, homokkal és pirosas, sárga, szürke agyagszemcsékkel soványított anyagú, kézzel formált. Egyenetlen, simított felületek. Behajló edényfal kissé elvékonyodó, perem lekerekített. H.: 7,7 cm; v.: 0,9-1 cm.

3. Edényoldaltöredékei. Fekete, belül sötétszürke színű, homokkal és fehérés kőzúzalékkal erősen soványított anyagú, kézzel formált, 3 db. H.: 3,8-5,1 cm; v.: 0,9-1 cm.

4. Edényoldaltöredékei. Világosbarna, belül barnásszürke színű, homokkal soványított anyagú, kézzel formált, 2 db. H.: 3,5 és 4,2 cm; v.: 0,7-0,9 cm.

5. Tál oldaltöredéke fenékrészlettel. Szürke, belül fekete színű, homokkal soványított anyagú, kézzel formált. Profilálatlan fenékszél. H.: 6,8 cm; v.: 0,8-0,9 cm.

6. Edény fenéktöredéke. Barna színű, szürke foltos, homokkal soványított, apró edénytöredékekkel kevert anyagú, kézzel formált, meredek oldalrészlet. Fenékméret 11-11,5 cm lehetett. H.: 12,2 cm; oldal v.: 0,6-0,7 cm; fenék v.: 1,3 cm.

3. gödör részlet

Kb. 30 m-re Ny-ra a 2. gödörtől, a déli sávszélen nagyméretű, kissé szögletesedő körvonalú, szélei mentén sötétszürke-fekete homokos humusz, középen sötétsárga homokos betöltésű gödörfolt sötétsárga, agyagos homok altalajban. Kibontva egyenetlen, ívelten lejtő oldalak, északi középrészen kerek-ovális lemélyedő fenék. Altalaj az agyagos homok alatt sárgásszürke, majd világosszürke homok. H.: 335 cm, kibontott sz.: 260 cm; mélység 90 (felszíntől 145) cm (2. kép 6.). Gödörfenék fölött 8-10 cm vastag sötétszürke, erősen hamus réteg. Leletei a nyelési szinttől a fenéig elszórtan kerültek elő, betöltésében néhány kisebb tapasztásdarab, kavics volt.

1. Csonkakúpos felső részű edény töredékei, 3 db. Barna színű, feketés foltos, homokkal soványított, agyagszemcsés anyagú, kézzel formált. Kissé kerekített, kifelé duzzadó perem, vállon tagolt borda, borda fölött átfúrás (3. kép 8.). Egy-egy kisebb, nem illeszkedő, perem- és bordás oldaltöredék tartozik még az edényhez. H.: 8,6, 4,5, 5,2 cm; v.: 0,8-0,9 cm.

Site unit no. 7.

Ditch no. I.

A 9.6 m long fragment of the NW-SE directed (NW 310°), 140-182 cm broad ditch diagonally crossed the excavation surface. An 8 m long stretch was unearthened in the whole width leaving a 1 m broad baulk. The walls and the bottom of the ditch were segmented to various degrees. A 20-35 cm broad platform ran in the SW side of the ditch in the depth of 15-20 cm (cross-sections 2-3: Fig. 2.2-3). It disappeared towards SE, while the bottom of the ditch developed a double arch near the southern edge of the excavated surface (cross-section 1: Fig. 2.1). The excavated depth was 50 cm in the N (107 cm from the surface) and 43 cm in the S (108 cm from the surface). The uniformly black humic filling did not contain finds.

Pit no. 2.

A discolouration of an arched trapezoid shape with an W-E directed longitudinal axis appeared 20 m W of ditch no. 1 in the depth of 67 cm. The black sandy humic filling was outlined in the dark grey sub-humus. In the unearthened pit a platform appeared in the steep wall in the W and S, while the bottom deepened in the centre. The sub-humus was a grey clayey sand. L: 188 cm; W: 148 cm; depth: 41 cm (108 cm from the surface) (Fig. 2.4). Small reddish daub fragments, pebble fragments and some animal bones were found in the filling.

1. The rim fragment of a smaller hand-thrown bowl (?) with inverted rim (Fig. 3.7). It is brownish grey with black spots. The clay was tempered with sand. The surfaces are smoothed and matt. L: 3 cm; th: 0.6-0.7 cm.

2. The fragment of a larger hand-thrown bowl with inverted rim (Fig. 3.6). It is black, the clay was tempered with sand and reddish, yellow and grey clay grains. The surfaces are uneven and smoothed. The inverted wall slightly thins, the rim is rounded. L: 7.7 cm; Th: 0.9-1 cm.

3. The wall fragments of a hand-thrown vessel. They are black outside and dark grey inside. The clay was strongly tempered with sand and whitish stone rubble. 3 fragments. L: 3.8-5.1 cm; Th: 0.9-1 cm.

4. The wall fragments of a hand-thrown vessel. It is light brown outside and brownish grey inside. It was tempered with sand. 2 fragments. L: 3.5 and 4.2 cm; Th: 0.7-0.9 cm.

5. The wall fragment with a part of the bottom of a hand-thrown bowl. It is grey outside and black inside. The clay was tempered with sand. The edge of the bottom is not emphasised. L: 6.8 cm; Th: 0.8-0.9 cm.

6. The bottom fragment with the steep side of a hand-thrown vessel. It is brown with grey spots. The clay was tempered with sand and small pottery fragments. Bottom diameter: approximately 11-11.5 cm. L: 12.2 cm; wall Th: 0.6-0.7 cm; bottom th: 1.3 cm.

2. Peremtöredék. Fekete, homokkal soványított anyagú, kézzel formált cédny töredékc. Kívül szélcscn vastagodó perem (3. kép 9.). H.: 2,9 cm; v.: 0,7 cm.

3. Oldaltöredék, 8 db. Sárgásbarna, világos és sötétszürke, fekete színűek, homokkal soványított anyagú, kézzel formált edények kissé ívelt és egyenes profilú töredékei. Egyenetlenül simított felületek. H.: 4,6–7,7 cm; v.: 0,8–1,1 cm.

4. Oldaltöredék, 4 db. Világos és sötétszürke, szürkésbarna színű, homokkal soványított és apró edénytöredékekkel kevert anyagú, kézzel formált edények kissé ívelt profilú töredékei. Kívül durván hagyott, belül simított felület. H.: 4,7–8,1 cm; v.: 0,9–1 cm.

5. Edény oldaltöredéke. Szürkésbarna színű, kissé homokos anyagú, kézzel formált, fenékrészlettel. Meredek oldal, kissé kerekített fenékszél. H.: 7 cm; v.: 0,9–1 cm.

6. Fazék(?) fenéktöredéke. Barna, belül sárgásbarna színű, szürke foltos, durván iszapolt, homokkal és kőzúzalékkal soványított, apró edénytöredékekkel is kevert anyagú, kézzel formált oldalrészlet. Oldala a fenéktől 3,5 cm-re átfúrva. Lekerekített fenékszél. Igen málékony, részben szétomlott. Fá.: 10–10,4 cm; oldalrész m.: 6,2 cm.

7. Edény fenéktöredéke. Sötét szürkésbarna, belül világosbarna színű, homokkal soványított, agyagszemcsés anyagú, kézzel formált. Középen vastagodó. H.: 5,8 cm; v.: 1,4–1,9 cm.

8. Homokkő darab. Pirosasbarna, szabálytalan négyszögletes alakú. Egyik nagyobb lapján sekély mélyedés. Málékony felületű csiszolókö(?) H.: 11,5 cm; sz.: 9,2 cm; m.: 5,1 cm.

4. gödör

Mintegy 40 m-re Ny felé a 3. gödörtől. ÉK-DNy-i hossz tengelyű, szabálytalan négyszögletes alakú, sötétszürke-fekete, erősen hamus betöltésű folt szürke agyag altalajban, 55–60 cm mélyen. É-i sarkát a gépi munka megsértette. Kibontva meredek oldalú, a DNy-i rövid és a DK-i hosszú oldalon padkás kialakítású gödör, DNy felé enyhén lejtő fenékkal. ÉK-i fenékrészben sekély mélyedések. A ház méretű gödörben kemény padlószint, tűzhely nem volt, cölöplyukat sem a gödörben, sem mellette nem találtunk. H.: 394 cm, sz.: 355 cm, mélység 92–93 (felszíntől 147–153) cm (3. kép 1.). A fenéktől erősen hamus betöltésben az É-i részen kemény, közép felé lejtő, kemény sötétsárga agyagos homokréteget észleltünk. Betöltéséből faszéndarabok, pirosasra átégett tapasztástöredékek, szétbontott kemence fenéktapasztásának töredékei, kisebb-nagyobb kavicsok és töredékek, jelentős mennyiségű állatcsont került ki. A déli sarok közelében, 45–52 cm mélységben kutya vázrészletet találtunk, részleges anatómiai rendben. A gödörből 119 db, csak kis részben összeillő edénytöredék került elő.

Hat edény összesen 7 töredéke képviseli a fazekas-korongon készült kerámiát.

1. Nagyobb tál peremtöredéke (4. kép 1.). Sötétszürke-fekete színű, finoman iszapolt, kissé homokos

Pit fragment no. 3.

It was found about 30 m W of pit no. 2 on the southern edge of the stripe. The large discolouration had somewhat angular outlines. It appeared as a discolouration of dark grey-black sandy humus at the edges with dark yellow filling in the centre against the dark yellow clayey sand. The uneven walls of the pit sloped in an arch and the bottom was round-oval and deepening in the northern central part. The ground was yellowish grey, then light grey sand under the clayey sand. L: 335 cm; excavated w: 260 cm; depth: 90 cm (145 cm from the surface) (Fig. 2.6). There was an 8-10 cm thick dark grey strongly ashy layer on the bottom of the pit. The finds were scattered between the scraped surface and the bottom of the pit. The filling also contained some smaller daub fragments and pebbles.

1. The fragments of a hand-thrown vessel with a truncated cone shaped upper part. Three fragments. It is brown with black spots. The granulous clay was tempered with sand. The rim is slightly rounded, outwards swelling, there is a segmented rib on the shoulder and a perforation above the rib (Fig. 3.8). Some smaller rim and ribbed wall fragments belonged to the vessel, which could not be refitted. L: 8.6, 4.5, 5.2 cm. Th: 0.8–0.9 cm.

2. The rim fragment of a hand-thrown vessel. It is black, the clay was tempered with sand. The rim broadly thickens on the outside (Fig. 3.9). L: 2.9 cm; Th: 0.7 cm.

3. Wall fragments of hand-thrown vessels. 8 items. They are yellowish brown, light and dark grey and black, the clay was tempered with sand. They show slightly arched and straight profiles. The surfaces are unevenly smoothed. L: 4.6–7.7 cm; Th: 0.8–1.1 cm.

4. Wall fragments of hand-thrown vessels. 4 items. They are light and dark grey, greyish brown. The clay was tempered with sand and mixed with tiny pottery fragments. The profiles are slightly arched. The surfaces are coarse outside and smoothed inside. L: 4.7–8.1 cm; Th: 0.9–1 cm.

5. The wall fragment with a part of the bottom of a hand-thrown vessel. It is greyish brown. The clay is somewhat sandy. The wall is steep, the bottom is slightly rounded. L: 7 cm; Th: 0.9–1 cm.

6. The bottom and the wall of a hand-thrown pot (?). It is brown outside and yellowish brown with grey spots inside. The clay was roughly levigated, tempered with sand and stone rubble and mixed with small pottery fragments. The wall was perforated 3.5 cm from the bottom. The edge of the bottom is rounded. It is very poorly preserved, partly crumbled. Bd: 10–10.4 cm; wall H: 6.2 cm.

7. The bottom fragment of a hand-thrown vessel. It is dark greyish brown outside and light brown inside. The granulous clay was tempered with sand. The middle part is thicker. L: 5.8 cm; Th: 1.4–1.9 cm.

8. A reddish brown, irregularly rectangular sandstone fragment. There is a shallow depression on one of the larger faces. The surfaces are weathered. A grinding stone (?). L: 11.5 cm; W: 9.2 cm; H: 5.1 cm.

anyagú, korongolt. Kerekített, befelé félkörösen vastagodó perem. Belső felületen a korongolás sekély hornyolatai és bordái. Kívül-belül keskeny felületű szerszámmal, korongon fényezett. Törésfelület barna, vékony felületi fekete sávval. H.: 11,8 cm; v.: 0,8–1,3 cm.

2. Nagyobb tál(?) oldaltöredéke (4. kép 2.). Sötét-szürke, finoman iszapolt anyagú, korongolt. Mindkét felületen a korongolás nyomai. Matt, simított felületek. Törésfelület a felületi sötétszürke alatt világosszürke, közepeken fekete sávval. H.: 11,2 cm; v.: 1,1–1,4 cm.

3. Edény oldaltöredéke. Sárgásbarna színű, szürke foltos, finoman iszapolt, kissé homokos anyagú, korongolt. Kívül gyengén fényezett, belül a korongolás hornyolatai, bordái. Ferde állású, enyhén ívelt profil. H.: 6,4 cm; v.: 0,6–0,7 cm.

4. Edény (tál?) fenék közeli oldaltöredéke. Sötét barnászürke színű, finoman iszapolt, kissé homokos anyagú, korongolt. Simított, matt felületek. Törésfelület sötétszürke, felületeknél 0,15–0,2 cm-es barna sávval. Ívelt, vízszintesen erősen ívelt profil. Átfúrt, fúrat á.: 0,2 cm. H.: 5,3 cm; v.: 0,9–1 cm.

5. Kisebbedény (bögre vagy palack) oldaltöredéke. Fekete színű, finoman iszapolt anyagú, korongolt. Kívül gyenge, belül erős korongolás nyomok. Kívül keskeny felületű szerszám ferde húzásaival fényezett. Törésfelület barna, vékony felületi fekete réteggel. H.: 6,7 cm; v.: 0,5–0,6 cm.

6. Edény (tál?) oldaltöredéke. Fekete színű, finoman iszapolt anyagú, korongolt. Simított, belül gyenge korongolás nyomos felületek. H.: 7,7 cm; v.: 0,7–0,8 cm.

A gödör kézzel formált kerámiajának kis számú csoportját a fényesre simított felületű edénytöredékek alkotják.

7. Csésze töredéke (4. kép 3.). Fekete, finoman iszapolt, kissé homokos anyagú, kézzel formált. Kívül és a nyakrész belsején grafitbevonat, ami a külső részen keskeny felületű szerszámmal vízszintes, a csésze alsó részén ferde húzásokkal is fényezett. A törésfelület sötét barnászürke. A gömbszelet alakú alsó rész és a váll találkozási benyomásokkal tagolt, a keskeny, domború vállon ferde, sekély árkok sorakoznak. Alacsony, csonkakúpos nyak, ferdén kihajló, kerekített perem. Profilálatlan fenék. H.: 10,7 cm; a csésze m.: 5,6 cm; v.: 0,4–0,6 cm.

8. Előbbihez hasonló csésze peremtöredéke (4. kép 4.). Grafitos, a nyak belsején is fényezett felület. Vállon merőleges árkolás. H.: 5,7 cm; v.: 0,6 cm.

9. Edény oldaltöredéke. Fekete színű, jól iszapolt, homokkal és kőzúvalékkal soványított anyagú, kézzel formált. Simított, kívül grafitos felületek. H.: 3,9 cm; v.: 0,7 cm.

10. Csésze vagy bögre válltöredéke nyakrészlettel (4. kép 5.). Fekete, jól iszapolt, kissé homokos anyagú, kézzel formált. Kívül vízszintes és ferde húzásokkal fényezett, belül matt simított felület. H.: 4,5 cm; v.: 0,4–0,5 cm.

11. Kisméretű bögre peremtöredéke (4. kép 6.). Sötétszürke színű, barnás foltos, jól iszapolt, homokos-apró

Pit no. 4.

It was about 30 cm west of pit no. 3 and appeared as an irregular oblong discolouration with a NE-SW axis. The filling appeared as a strongly ashy dark grey-black spot in the clay in the depth of 55–60 cm. The northern corner was damaged by the mechanic earthwork. It had steep walls. There were each a short platform along the short SW and the long SE side. The bottom slightly sloped toward SW. Some shallow depressions were observed in the NE part of the bottom. Neither a hard floor level, nor a hearth were found in the pit the size of which could match that of a house. Nor could we find post holes either in the pit or next to it. L: 394 cm; W: 355 cm; depth: 92–93 cm (147–153 from the surface) (Fig. 3.1). A hard dark yellow clayey sand layer was observed slanting toward the centre in the northern part in the filling, which was uniformly strongly mixed with ash. The filling contained charcoal pieces, daub fragments burnt to a reddish colour, the fragments of the plastering of the bottom of a pulled down oven, smaller and larger pebbles and their fragments and many animal bones. Near the southern corner, the fragments of the skeleton of a dog were discovered, partly in anatomical order, in the depth of 45–52 cm. A hundred and nineteen sherds were collected from the pit, but only few of them could be refitted. Wheel-thrown ceramics is represented by 7 fragments of six vessels.

1. The rim fragment of a larger wheel-thrown bowl (Fig. 4.1). It is dark grey-black. The clay was finely levigated and tempered with some sand. The rim is rounded and thickens inwards to a semicircle. The shallow grooves and ridges left by the wheel can be seen on the interior surface. Both the interior and the exterior surfaces were polished on the wheel with a narrow tool. It is brown in cross-section with thin black stripes next to the surfaces. L: 11.8 cm; Th: 0.8–1.3 cm.

2. The wall fragment of a larger wheel-thrown bowl (?) (Fig. 4.2). It is dark grey, the clay was finely levigated. Grooves left by the wheel can be seen on both surfaces, which are matt and smoothed. In cross-section it is light grey next to the surface and black in the middle. L: 11.2 cm, Th: 1.1–1.4 cm.

3. The wall fragment of a wheel-thrown vessel. It is light brown with grey spots. The clay was finely levigated and tempered with some sand. The exterior surface is slightly polished, while the grooves and ridges left by the wheel can be seen on the interior surface. The profile is oblique, slightly arched. L: 6.4 cm; Th: 0.6–0.7 cm.

4. The wall fragment, near the bottom, of a wheel-thrown vessel (bowl?). It is dark brownish grey. The clay was finely levigated and tempered with some sand. The surfaces are smoothed and matt. In cross-section it is dark grey with each a 0.15–0.2 cm thick brown stripe next on the edges. The profile is arched, horizontally strongly arched. Perforated, hole diam: 0.2 cm; L: 5.3 cm; Th: 0.9–1 cm.

kavicsos anyagú, kézzel formált. Domború vállon rövid, hengeres nyak, lekerekített perem. Kívül és a perem alatt belül egyenetlenül fényezett. H.: 4,9 cm; v.: 0,5–0,7 cm.

12. Nagyobb tál töredéke, 2 db (4. kép 7.). Fekete, homokkal és kőzúzalékkal soványított anyagú, kézzel formált. Vízszintes sávokkal fényezett. Gömbszelet alakú alsó részen ferdén behajló nyak, kerekített és ferdén levágott perem. Rossz megtartású, mállékony. H.: 4,9 és 7,7 cm; v.: 0,7–0,8 cm.

13. Oldaltöredék, 3 db. Fekete és barnás színű, homokos-kavicsos anyagú, kézzel formált, kerekített hasvonalú edények (tálak?) töredékei. Kívül gyengén fényezett, belül matt simított felületek. A legnagyobb töredék a törésvonal mellett átfúrt. H.: 5,7, 6,3, 8,7 cm; v.: 0,5–0,6, 0,8, 0,8–1 cm.

14. Fenéktöredék. Sötétszürke, belül barnás színű, homokos-apró kavicsos anyagú, kézzel formált, kisméretű bögre fenekének kb. fele, meredek oldalrészrel. Oldala kívül egyenetlenül fényesre simított. Talán a 11. peremmel azonos edényke töredéke. Fá.: 4,3 cm; oldalrész m.: 2,3 cm.

Az edénytöredékek többsége (53 db) behajló szájú, hordószerű alakú, kézzel formált edényekhez tartozik. Jellemzőjük a homokkal, apró kavicsal és kőzúzalékkal (apróra tört kavics) soványított, néhány esetben edénytöredékekkel is kevert anyag, a belső felület egyenetlen simítása. Külső oldal lehet egyenetlenül simított (4. kép 8., 5. kép 4–5.), durván hagyott (4. kép 9.), a perem melletti simított sáv alatt durva, seprűzés szerűen rücskös (4. kép 10–11.), váltakozva simított és durva (4. kép 12.). Vállon egymással átellenben felrakott, csúcsos bütyök egy edényen (4. kép 8. és nem rajzolt, nem illeszkedő peremtöredéke, peremátmérő kb. 11,5–12 cm) fordul elő. Jellemző a hosszúkás, vízszintes és kissé ferde bütyökfogó alkalmazása (4. kép 10–12. és további 2 oldaltöredék). Egy oldaltöredéken van tagolt borda. Színük sárgásbarnától sötétszürke-feketéig változó, falvastagság rendszerint nem haladja meg az 1 cm-t. A töredékekből egyetlen edény sem rekonstruálható.

A kézzel formált, durva kerámiához mindössze három töredék sorolható.

15. Edény fülcsonkos peremtöredéke. Sárgás színű, durván iszapolt, homokos-kavicsos anyagú, kis méretű (5. kép 2.). H.: 4,4 cm; v.: 0,5–0,7 cm.

16. Edény töredéke. Fekete, kevésbé soványított anyagú, hengeres nyakú, befelé kissé vastagodó peremű (5. kép 3.). H.: 5,5 cm; v.: 0,4–0,6 cm.

17. Edényperemtöredéke. Szürkésárga színű, fekete foltos, homokkal-kőzúzalékkal soványított, edénytöredékekkel is kevert anyagú, csonkakúpos felső részű (5. kép 6.). Ferdén levágott perem. H.: 6 cm; v.: 1–1,1 cm.

Nagyobb tárolóedények töredékei:

18. Edény töredékei. Nagyméretű, kettős csonkakúp alakú, 2 db. Kívül fekete színű, barna foltos, belül szürkésbarna, homokkal és kőzúzalékkal erősen soványított anyagú. Külső felülete keskeny szerszámmal, többirányú húzásokkal gyengén fényesre, belső felülete

5. The wall fragment of a wheel-thrown smaller vessel (cup or flask). It is black, the clay was finely levigated. The grooves left by the wheel are slight on the exterior and strong on the interior surface. The exterior surface was polished with the slantwise strokes of a narrow tool. In cross-section it is brown with narrow black layers at the edges. L: 6.7 cm; Th: 0.5–0.6 cm.

6. The wall fragment of a wheel-thrown vessel (bowl?). It is black, the clay was finely levigated. It was smoothed, and the interior surface shows vague markings left by the wheel. L: 7.7 cm; Th: 0.7–0.8 cm.

The sherds with smoothed-polished surfaces compose the small group of hand-thrown pottery found in the pit.

7. Fragment of a hand-thrown cup (Fig. 4.3). It is black. The clay was finely levigated and tempered with some sand. The exterior and the interior of the neck have a graphitic coating, which was polished on the exterior by the horizontal strokes of a narrow tool and also on the lower part of the cup by diagonal strokes. It is dark brownish grey in cross-section. The joining of the segment-shaped lower part and the shoulder is ornamented by impressions, and oblique, shallow grooves follow one another on the narrow, convex shoulder. The neck is short and truncated cone shaped, the rim is slantwise outverted and rounded. The edge of the bottom is not emphasised. L: 10.7 cm; H of the cup: 5.6 cm, Th: 0.4–0.6 cm.

8. The rim fragment of a cup similar to the above one (Fig. 4.4). The surface is graphitic and polished even inside the neck. Vertical grooving can be seen on the shoulder. L: 5.7 cm; Th: 0.6 cm.

9. The wall fragment of a black hand-thrown vessel. The clay was finely levigated and tempered with sand and stone rubble. The surfaces were smoothed, the exterior is graphitic. L: 3.9 cm; Th: 0.7 cm.

10. The shoulder fragment with a fragment of the neck of a black, hand-thrown cup or mug (Fig. 4.5). The clay was finely levigated and tempered with some sand. The exterior surface was polished by horizontal and slantwise strokes, the inside is matt and smoothed. L: 4.5 cm; Th: 0.4–0.5 cm.

11. The rim fragment of a small hand-thrown cup (Fig. 4.6). It is dark grey with brownish spots. The clay was finely levigated and tempered with sand and small pebbles. A short, cylindrical neck sits on the convex shoulder. The rim is rounded. The exterior surface and the interior one under the rim are unevenly polished. L: 4.9 cm; Th: 0.5–0.7 cm.

12. Two fragments of a larger, hand-thrown black bowl (Fig. 4.7). The clay was tempered with sand and stone rubble. The surface was polished in horizontal stripes. An obliquely inverted neck sits on the segment-shaped lower part. The rim is rounded and cut obliquely. It is poorly preserved, crumbly. L: 4.9 and 7.7 cm; Th: 0.7–0.8 cm.

13. Three wall fragments of black and brownish hand-thrown vessels (bowls?). The clay was tempered

egyenetlenül simított. Lekerekített hasvonal, csonkakúp alakú váll, kerekített perem (5. kép 1.). Fordított csonkakúp alakú alsó részének nem illeszkedő – nem rajzolt – töredéke alapján az edény 35 cm-nél magasabb lehetett. H.: 16,2 és 22,9 cm; v.: 0,8–1,2 cm.

19. Nagyméretű edény oldaltöredéke. Kívül sötétszürke-fekete, belül barnászürke színű, homokkal és kőzúzalékkal erősen soványított anyagú. Kívül egyenetlenül simított, gyengén fényes, belül egyenetlenül simított felület. Enyhén ívelt profil, kerekített hasrészlettel. H.: 22,3 cm; v.: 0,9–1,5 cm.

20. Edényfenék. Sötétszürke-fekete, belül barna színű, homokkal és kőzúzalékkal erősen soványított anyagú. Alacsony oldalfal gyengén fényesre simított. Alacsony talp, fenékszél kerekített. Fá.: 11,5–12,5 cm; oldalrész m.: 3,8 cm.

További 9–10 db vastagabb falú, egyenes és kissé ívelt profilú, kívül simított felületű oldaltöredék bizonyára nagyobb méretű tárolóedényekből származik.

21. Szűrőedény oldaltöredéke. Világosbarna, jól iszapolt, homokkal soványított anyagú, kézzel formált, 2 db. H.: 2,8 és 6,4 cm; v.: 0,7–0,8 cm.

22. Orsógomb fele (5. kép 7.). Fekete, finoman iszapolt anyagú, kettőskúpos. Á.: 3,2 cm; m.: 2,4 cm; furat á.: 0,7 cm.

23. Orsógomb (5. kép 8.). Szürke színű, sárgás foltos, finoman iszapolt anyagú, korongszerű alakú. Oldalát hat benyomás tagolja. Á.: 3,6–3,8 cm; m.: 2 cm; furat á.: 0,7 cm.

24. Őrlőkő töredék, 2 db. Szürke, sötétszürke színű. Egyik ovális őrlőkő végtöredéke. H.: 12,3 és 4,3 cm; v.: 3,1 és 3,2 cm.

25. Kavics töredék, 2 db. Barnás felületű. Kerekedő oldalélükön lecsiszolódott, pattogzott használati felület. H.: 8,2 és 6,8 cm.

6. gödör

A 4. gödörtől 59 m-re Ny-ra, a feltárási sáv Ny-i végénél. Kerek, sötétszürke-fekete, hamus humuszbetöltésű folt sötétsárga agyag altalajban. Kibontva meredek oldalú gödör, a K felé lejtő gödörfenék és oldal találkozása széles ívben lekerekített. Gödörfenék világosszürke, homokos agyagban. Á.: 110–118 cm, mélység 25 (felszíntől 78) cm (2. kép 5.). Betöltésből néhány kavics és kavics töredék került elő.

1. Tál(?) fenékének kis töredéke (5. kép 9.). Finoman iszapolt anyagú, korongolt. Sárgás színű. Kerekített szélű, alacsony talp. H.: 5 cm.

2. Bögre kerekített szélű szalagfülének töredéke. Finoman iszapolt anyagú, korongolt magasfülű, peremrészlettel (5. kép 10.). Sötétszürke színű, törésfelület világosszürke, sötét középrésszel. H.: 3,9 cm; fül átmetsete 2,4 × 0,9 cm.

3. Behúzott peremű, kisebb tál töredéke (5. kép 11.). Finoman iszapolt, homokkal, fehéres kőzúzalékkal kevert anyagú, kézzel formált. Barna, szürke, fekete foltos, belül sötétszürke színű, kívül-belül elsimított, matt

with sand and pebbles. The carination is rounded. The outside is slightly polished, the inside is matt and smoothed. The largest fragment is perforated beside the fracture line. L: 5.7, 6.3, 8.7 cm; Th: 0.5–0.6, 0.8, 0.8–1 cm.

14. Bottom fragment. Approximately the half of the bottom of a small hand-thrown cup with the steep wall. It is dark grey outside and brownish inside. The clay was tempered with sand and small pebbles. The exterior, shiny surface was unevenly smoothed. It can be the fragment of the vessel from which rim fragment no. 11 came. Bd: 4.3 cm; wall H: 2.3 cm.

Most of the sherds (53 items) are fragments of barrel-shaped hand-thrown vessels with inverted mouths. They are characteristically made of clay tempered with sand, small pebbles and stone rubble (crushed pebbles), sometimes also mixed with pottery fragments, and the interior surface is usually unevenly smoothed. The exterior can be unevenly smoothed (Fig. 4.8; Fig. 5.4–5), naturally coarse (Fig. 4.9), coarse, as if broomed, under a smoothed stripe under the rim (Fig. 4.10–11), alternately smoothed and coarse (Fig. 4.12). Pointed knobs applied on the opposite sides of the shoulder can be found on a single vessel (Fig. 4.8 and a rim fragment, which has not been drawn and cannot be refitted, rim diameter: ca. 11.5–12 cm). Elongated horizontal and somewhat oblique lug handles are characteristic elements (Fig. 4.10–12 and two more wall fragments). A wall fragment displays an impressed rib. Their colour varies from yellowish brown to dark grey–black, the wall thickness does not usually surpass 1 cm. Not a single vessel could be reconstructed from the fragments.

Only three fragments can be grouped among the hand-thrown coarse ceramics.

15. The rim fragment with the butt of the handle of a small yellowish vessel. The clay was roughly levigated and tempered with sand and pebbles (Fig. 5.2). L: 4.4 cm; Th: 0.5–0.7 cm.

16. The fragment of a black vessel. The clay was poorly tempered. The neck is cylindrical, the rim somewhat thickens inwards. (Fig. 5.3). L: 5.5 cm; Th: 0.4–0.6 cm.

17. The rim fragment of a vessel. It is greyish yellow with black spots. The clay was tempered with sand and stone rubble and mixed with pottery fragments. The upper part is truncated-cone-shaped. (Fig. 5.6). The rim was obliquely cut. L: 6 cm; Th: 1–1.1 cm.

Fragments of larger storage vessels:

18. Two fragments of a large double truncated cone shaped vessel. It is black outside with brown spots and greyish brown inside. The clay was strongly tempered with sand and stone rubble. The exterior surface was slightly polished by multidirectional strokes of a narrow tool, the interior surface was unevenly smoothed. The carination of the belly is rounded, the shoulder is truncated cone shaped, the rim is rounded (Fig. 5.1). Based on a fragment of the inverse truncated cone shaped

felület. Ívben behajló, kerekített perem. M.: 5,6 cm; pá.: kb. 15 cm; fá.: kb. 7 cm; v.: 0,6–0,8 cm.

4. Nagyméretű edény peremtöredéke (5. kép 12.). Közepesen iszapolt, homokkal, fehérés kőzúzalékkal kevert anyagú, kézzel formált. Barna, szürkésbarna, belül szürkés színű, kívül gyengén fénylő, egyenetlenül simított, belül matt felület. Perem alatt benyomásokkal tagolt borda. H.: 16,6 cm; v.: 0,9–1,1 cm.

5. Előbbihez hasonló kidolgozású edények oldal-töredékei, 4 db. H.: 4,3–8,3 cm; v.: 0,8–1,2 cm.

6. Dörzsölőkő(?) töredéke. Sötét barnásszürke, nagyobb kavicstöredék, keskeny végén erősen lecsiszolt felület. H.: 9,8 cm; sz.: 7,4 cm; v.: 4,9 cm.

A gyáli 7 – 7A. lelőhely objektumai közül a 7A/1. gödör és a 7. lelőhelyrész gödrei szkíta településhez tartoznak. Nagy valószínűséggel – az 1. gödörével egyező beltöltése alapján – ide sorolható a 7A/4. árok is. Bizonytalan korú a 7A. lelőhelyrész 2. és 3. gödre és a 7/1. árok. Újabb, az M0 autópálya építését megelőző terep-bejárások eredményeként a megállapítható, hogy a 7 – 7A. lelőhely a vezetéktől délre levő magaslatokra is kiterjed, több korszak emlékeit tartalmazza.

lower part, which could not be refitted and has not been drawn, the vessel must have been higher than 35 cm. L: 16.2 and 22.9 cm, Th: 0.8–1.2 cm.

19. Wall fragment of a large vessel. It is dark grey-black outside and brownish grey inside. The clay was strongly tempered with sand and crushed stone. The exterior is unevenly smoothed, somewhat shiny, the interior is unevenly smoothed. The profile is slightly arched, the belly fragment is rounded. L: 22.3 cm; Th: 0.9–1.5 cm.

20. Bottom of a vessel. It is dark grey-black outside and brown inside. The clay was strongly tempered with sand and stone rubble. The low wall is smoothed and somewhat shiny. The low foot and the edge of the bottom are rounded. Bd: 11.5–12.5 cm; wall H: 3.8 cm.

Nine-ten more thick-walled fragments of straight and slightly arched profiles and smoothed exterior surfaces probably came from larger storage vessels.

21. Two wall fragments of a light brown hand-thrown sieve. The clay was tempered with sand. L: 2.8 and 6.4 cm; Th: 0.7–0.8 cm.

22. Half of a black, finely levigated double truncated cone shaped spindle whorl (Fig. 5.7). Diam: 3.2 cm; H: 2.4 cm; hole diam: 0.7 cm.

23. A discoid spindle whorl. It is grey with yellowish spots. The clay was finely levigated. (Fig. 5.8). The side is segmented by six impressions. Diam: 3.6–3.8 cm; H: 2 cm; Hole diam: 0.7 cm.

24. Two grey, dark grey quern fragments. One is the terminal of an oval quern. L: 12.3 and 4.3 cm; Th: 3.1 and 3.2 cm.

25. Two pebble fragments with brownish surfaces. The rounded lateral edges are polished and indented from use. L: 8.2 and 6.8 cm.

Pit no. 6.

It was found 59 m west of pit no. 4 at the western end of the excavation area. It appeared as a dark grey-black discolouration of ashy humus in the dark yellow ground. The wall of the pit was steep, the bottom slanted eastwards. The corners were rounded in a wide arch. The bottom of the pit was light grey in the sandy clay. Diam: 110–118 cm; depth 25 cm (78 cm from the surface) (Fig. 2.5). Some pebbles and pebble fragments were found in the filling.

1. The small fragment of the bottom of a larger, yellowish wheel-thrown bowl (?). The clay was finely levigated (Fig. 5.9). The low foot has rounded edges. L: 5 cm.

2. The fragment of the band handle of a high-handled wheel-thrown cup with the fragment of the rim. The clay was finely levigated. The edges of the handle were rounded. (Fig. 5.10). It is dark grey, light grey in cross-section with a darker stripe in the middle. L: 3.9 cm; diam. of the handle: 2.4 × 0.9 cm.

3. The fragment of a small hand-thrown bowl with inverted rim. (Fig. 5.11). The clay was finely levigated

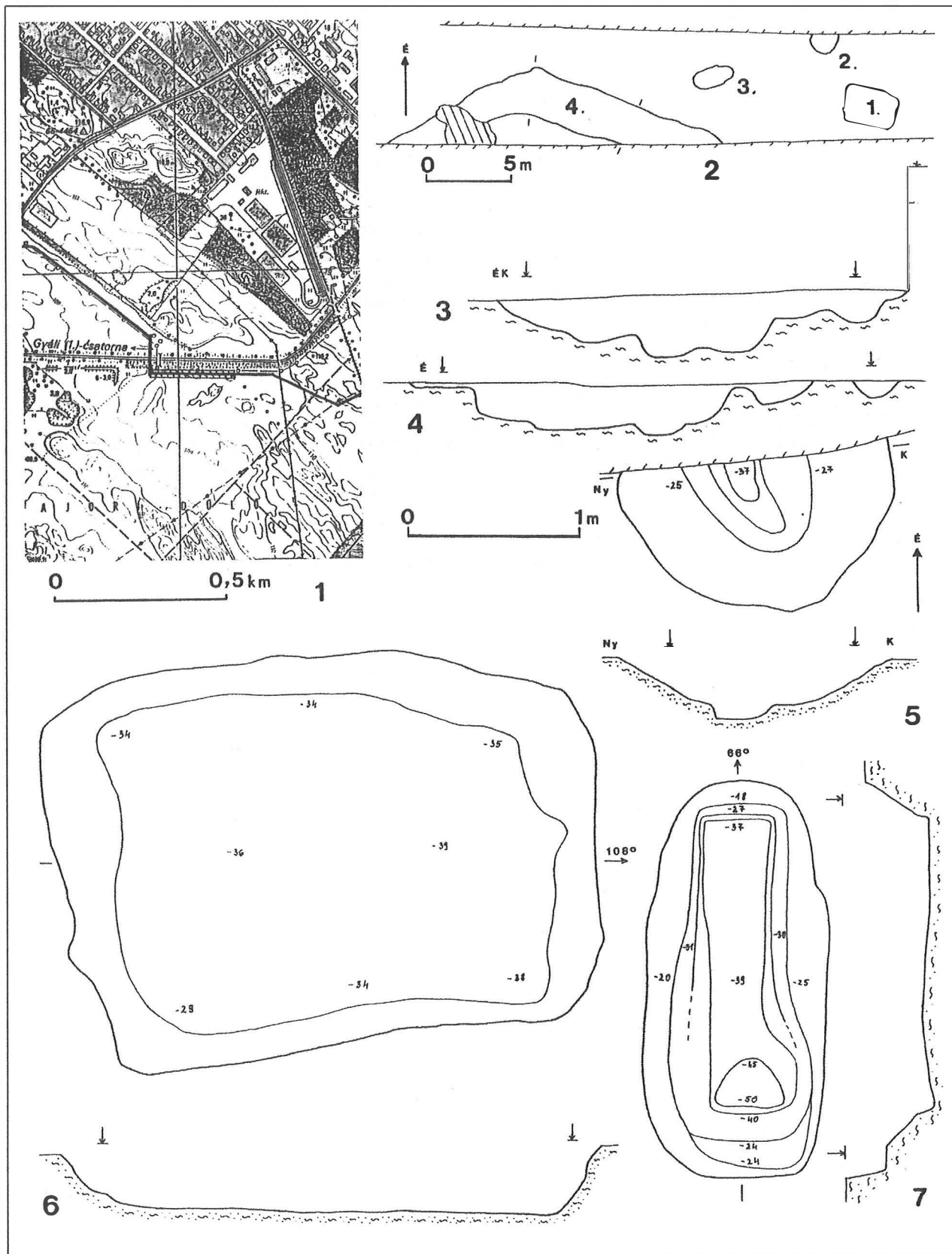
and tempered with sand and whitish stone rubble. It is brown outside with grey and black spots and dark grey inside. Both surfaces are smoothed and matt. The rounded rim is inverted in an arch. H: 5.6 cm; Rd: ca. 15 cm; Bd: ca. 7 cm; Th: 0.6–0.8 cm.

4. The rim fragment of a large hand-thrown vessel (Fig. 5.12). The clay was medium levigated and tempered with sand and whitish stone rubble. It is brown and greyish brown outside and greyish inside: The exterior surface is a little shiny and unevenly smoothed, the interior is matt. There is an impressed rib under the rim. L: 16.6 cm; Th: 0.9–1.1 cm.

5. Four wall fragments of vessels similar to the above one. L: 4.3–8.3 cm; Th: 0.8–1.2 cm.

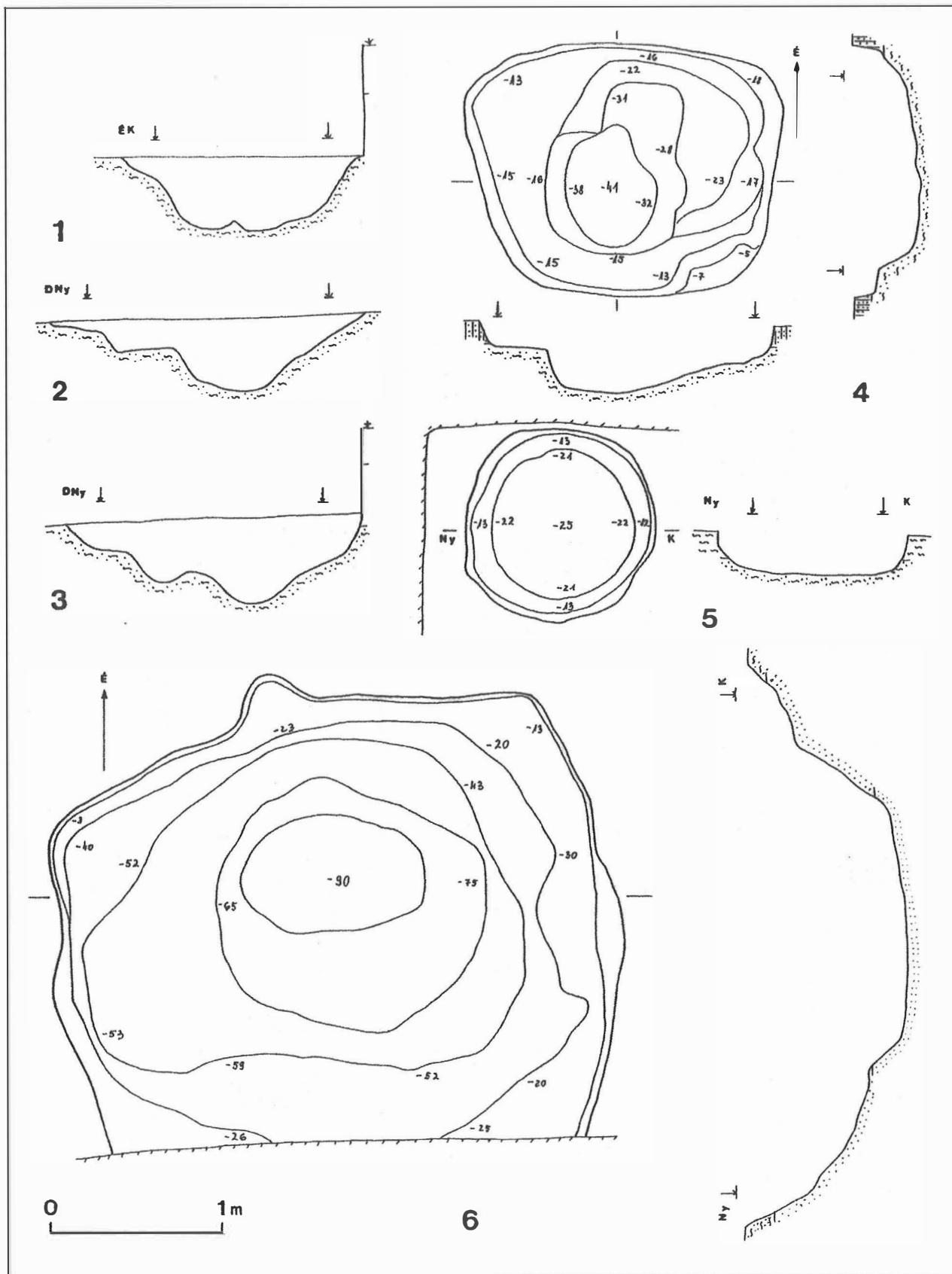
6. A dark brownish grey, larger pebble fragment, strongly worn on the narrower end. The fragment of a grinding stone (?). L: 9.8 cm; W: 7.4 cm; Th: 4.9 cm.

From among the features of site 7 – 7A of the Gyál site, pit 7A/1 and the pits from site unit 7 belonged to a Scythian settlement. Based on the identical filling, ditch 7A/4 also came from this period. Pits 2 and 3 of site unit 7A and ditch 7/1 cannot certainly be dated. A more recent field walking preceding the construction of the M0 highway has demonstrated that site 7 – 7A extends onto the hills south of the pipe line and contains the finds of several periods.

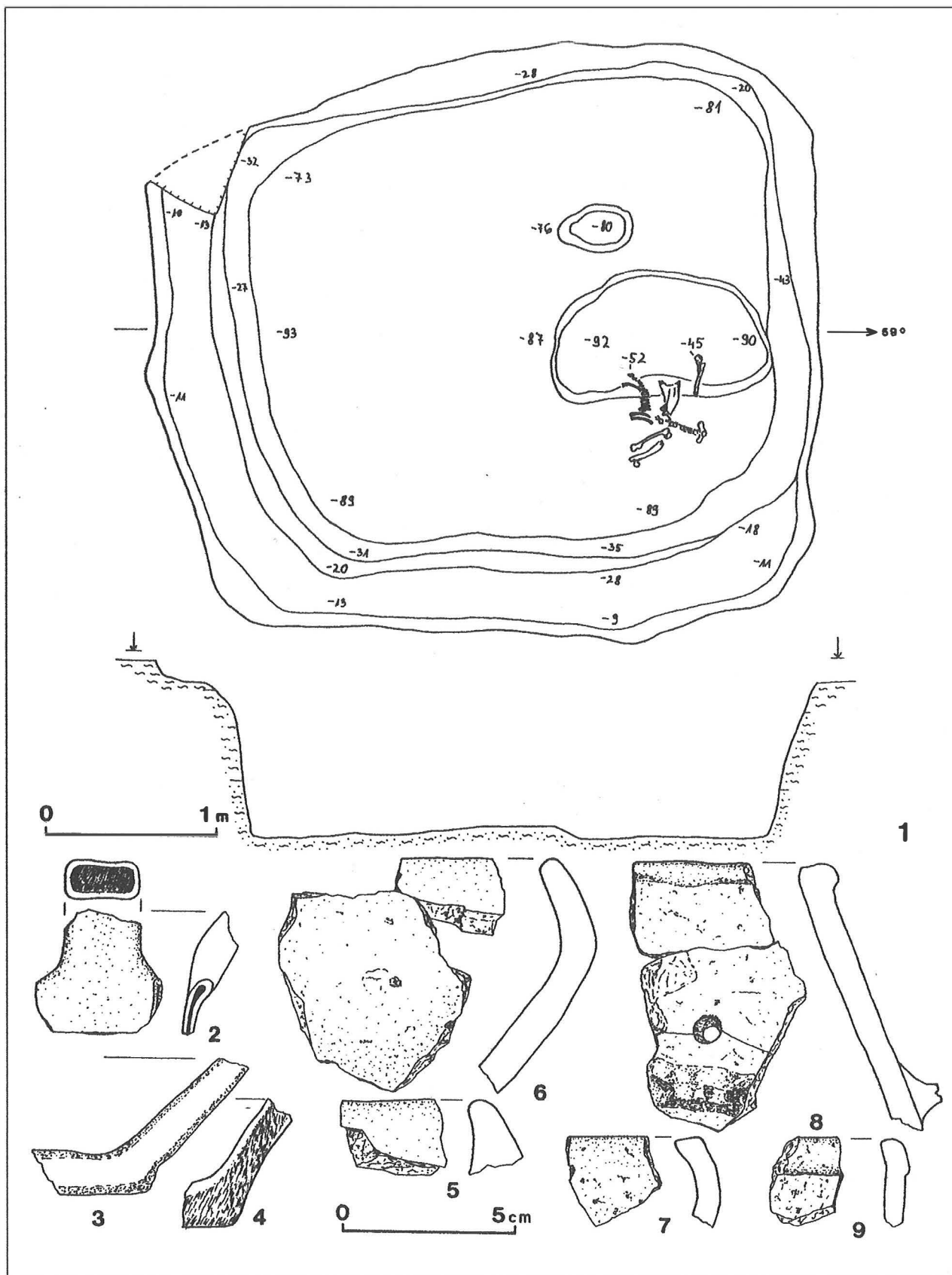

1. kép: 1: Gyál 7 - 7A. lelőhely a vezeték nyomvonalán. 2: 7A. lelőhelyrész objektumai. 3: 7A/4. árok ÉK-DNy metszete. 4: 7A/4. árok É-D metszete. 5: 7A/2. gödör részlet. 6: 7A/1. gödör. 7: 7A/3. gödör.

Fig. 1: 1: Gyál 7 - 7A site on the track of the pipe. 2: Features of site unit 7A. 3: NE-SW cross-section of ditch 7A/4. 4: N-S cross-section of ditch 7A/4. 5: Pit fragment 7A/2. 6: Pit 7A/1. 7: Pit 7A/3.

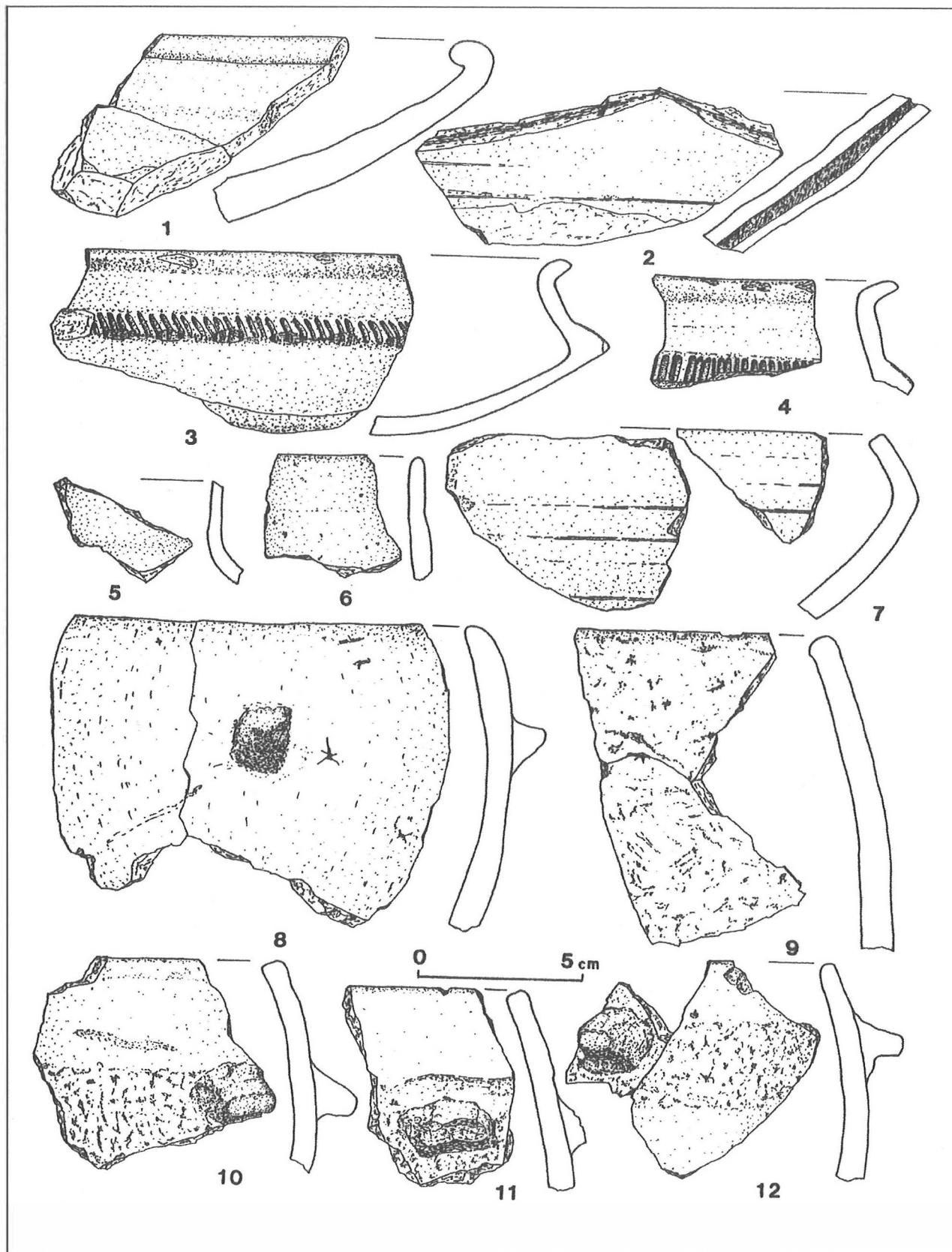

2. kép: 1-3: 7/1. árok 1-3. metszete. 4: 7/2. gödör. 5: 7/6. gödör. 6: 7/3. gödörészlet.
 Fig. 2: 1-3: cross-sections 1-3 of ditch 7/1. 4: Pit 7/2. 5: Pit 7/6. 6: Pit fragment 7/3.

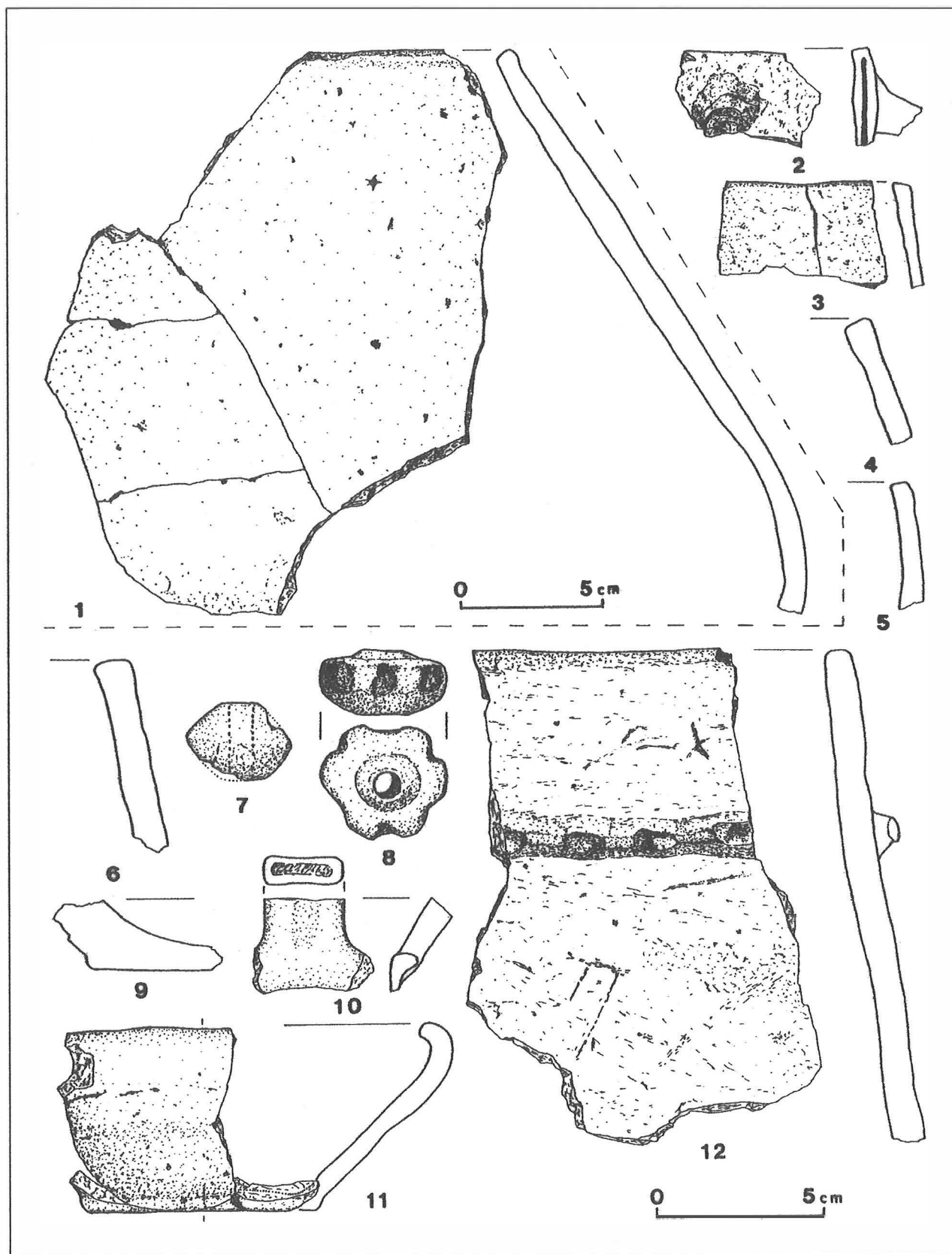
3. kép: 1: 7/4. gödör. 2-5: A 7A/1. gödör leleteiből. 6-7: A 7/2. gödör leleteiből. 8-9: A 7/3. gödör-részlet leleteiből.

Fig. 3: 1: Pit 7/4. 2-5: Finds from pit 7A/1. 6-7: Finds from pit 7/2. 8-9: Finds from pit fragment 7/3.

4. kép: 1-12: A 7/4. gödör leleteiből.

Fig. 4:1-12: Finds from pit 7/4.

5. kép: 1-8: A 7/4. gödör leleteiből. 9-12: A 7/6. gödör leleteiből.

Fig. 5: 1-8: Finds from pit 7/4. 9-12: Finds from pit 7/6.